

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

A királyi biztos Debrecenben.

Nagy katonai parádé. — Tüntetések a bevonulásnál.
Letartóztatások. — A Kossuth-nóta. — A királyi biztos nyilatkozata.

A tegnapi nap örökké emlékeztetés lesz Debrecen város történetében. És, hogy a krónikások ezt a napot nem iktadják be Debrecen város örömnapijái közé, azt fölösleges megemlíteni. Hiszen a debreceni ifjuság, melyet a haza reményének szoktunk nevezni, a kabátkaron viselt nemzeti színű pántlikát, gyászfátyollal bevontan viselte a tegnapi napon.

A királybiztos 200 kivont huszárkard, teméntelen csendőrszurony között vonult be s ő is sejtette, hogy fogadtatására nem gyulnak a debreceni szivekben az öröm tábortüzei. Sőt a vasuti indóháznál az újságírókon kívül jelenlevő 8 polgári személy közül két rendőr-orvos volt jelen, ugyanaz a két orvos, aki a szerencsétlen Kovács Gusztáv sebeit először kötözte be. A kormánybiztosság ez az intézkedése már igazán felesleges volt s csak kellemetlen emlékeket idézett fel.

Egyébként a nép nem minden hevületek nélkül való volt. Füttyölés, gunyos, sőt durva kiáltás is hangzott a tömegből, sőt egy kis közápor is esett a Petőfi-téren. A csendőrök persze puskatussal, szuronyal nyomták el a zavargást s három ifjut, köztük két theológust le is tartóztattak.

Nagyob rendzavarás nem történt s nagyobb mérvű katonai-csendőri beavatkozásra így nem volt szükség.

A királyi törvényszék előtt basáskodott csupán egy csendőr-csapat s az igazán mit sem tevő békés polgárokra rontott rá, minden megmagyarázható ok nélkül. Ezt sokan nézték a tövényszéki épületből s derék biróink közül nem egy akadt, aki undorral fordult el az ablaktól.

— Ez már még sem járja — jegyezték meg az igazság derék őrei.

A legszebben, a legméltóságosabban a főiskolai ifjuság az a része viselkedett, amelyet fekete diszmagyarba öltözött, kócsagtollas, szép szál ifjak vezettek. A nagytemplom előtt gyülekeztek s éppen akkor vonultak a kollegium felé, mikor a királyi biztos kocsija a Csapó-utca torkolatához ért. A napsugárban fürdő márciusi levegőben egy nóta csendült fel ebben a pillanatban. Egy nóta, melyet legendás idők magyar zsoldosainak avattak fel. A magyar hazaszeretet zsoldosainak... Csak úgy történt a dolog, mintha véletlenül született volna, mintha úgy önkénytelenül szabadult volna ki a dal az ifjulekekből az újjászületést példázó március első enyhe, tavaszi fuvallatára.

És tisztán kerültek el a dallakordok a napsugaras levegőben: — „Ha még egyszer azt üzeni...”

Ez volt a legszebb jelenete a tegnapi napnak. Olyanforma, mint rideg, hó betűta tájon egy nyíló rózsabokor.

És többet mondott, mint a gyalázó szó, a fütty, a káromlás. Többet fejezett ki mindezeknél. Mert az a dal a magyar hazaszeretet dicshimnusz.

A tegnapi nap eseményeiről tudósítónk a következőket írja:

Az utca képe.

Nagy katonai fedezet mellett érkezett meg Naszády Iván királyi biztos. A katonaság nagy tömegétől megélenkültek az utcák. A korzó megtelt szebbnél-szebb asszonyokkal, de nem azért, hogy a biztost megbámulják, hanem a teljes díszben kivonult lovasság és gyalogság kedvéért. Erdemes volt ezt a kis fáradságot megtenni. Nem is látták a királyi biztost a hivatalos személyek és egy pár újságíró kivételével, sőt még a kocsiját sem lehetett látni, annyira körülvette a katonaság. Ha egy kis tüntetés és egy lovas csendőr brutalitása nem fordul elő, az egész királybiztosi fogadtatást katonai parádénak lehetett volna tartani.

Előkészületek a fogadtatásra.

Délelőtt 10 órakor perdült meg a dob és megszólalt az első trombita, jelezve a katonaság kivonulását. Tizennégy század gyalogság, két század lovasság, száz csendőr volt kirendelve a városi rendőrségen kívül a királyi biztos fogadtatásához.

A Piac-utca minden mellék utcáját gyalogság állta el egészen a Csapó-utcaig. A Csapó-utca és Rákóczy-utca bejáratánál egy fél század lovasság és 30 csendőr állott. A királyi biztos Rákóczy-utcai lakását csendőrség és rendőrség szállotta meg. Fél 11 órakor vonult ki másfél század huszárság az állomáshoz, amelyet már a 39-ik gyalogezred egyes századai körülvettek. Ezek után megjelent a csendőrség egy lovas és egy gyalogos osztálya és csakhamar megtisztították a vasuti állomás előtt levő teret, hátra szorítván az összegyűlt néptömeget. Tizenegy órakor érkezett meg a 39-ik gyalogezred 6-ik százada, teljes díszben *Reznicek* százados vezetésével, ez volt az „Ehrenkompanie”, amely a peronon arconalban foglalt állást. Rövidesen megérkezett az állomásra Nagy Győző tábornok, aki szemlét tartott az elhelyezés felett és a vasuti állomás előcsarnokába ment, a hol kioktatta az ott levő századost arra nézve, hogy ki van feljogosítva a belépésre. Két újságíró érkezett időközben, akiket a tábornok elkérte az igazolványokat, azokat összehasonlította a nála levő hasonló igazolvási jeggyel, s beengedte őket. A sajtó képviselőin és a hivatalos személyiségeken kívül senkit sem engedtek az állomáshoz belépni.

A perronon.

Az indóházban 8—10 újságíró kivül civil ember nem volt más, csak *Vaday* László kormánybiztos, a királyi biztos ki-rendeltség 4 tagja, *Rásó* István volt főispáni titkár, meg *Letzter* József, a felvételeket eszközölő fényképész.

Azaz, hogy volt még két kirendelt rendőr-orvos: dr. *Varga* Emil és dr. *Balkányi* Ede. Ugyanazok, a kik Kovács Gusztáv szerencsétlen meggyefőnökünknek megveretése után az első segélyt nyújtották.

— *Hát ez izléstelen volt,* — jegyezte meg valaki, *kirendelni azokat, a kiknek látása csak kellemetlen emlékeket idézhet fel.*

A vonat késik.

A vonatnak 12 óra 4 perckor kellett volna beérkeznie, de bizony 12 percet is késelt.

A szolgálatban levő vasuti hivatalnok szomorán jelentette ezt is. Az újságírókhoz is elhozta a hírt egyik hivatalnok.

A legdivatosabb a legártósabb és a legolcsóbb

tavaszi

férfi és gyermek

Ruhát

Csak a **Gerő**

ruha nagy áruházában lehet legjobban vásárolni.

DEBRECEN, Piac-utca 61. szám alatt. Az újonnan épült 3 emeletes Fischer palotában, Szent-Anna-utcával szemben

— *Na mindegy, azért mi mégis megvárjuk,* — jegyezte meg nagy derűtlenség mellett az egyik újságíró.

A királybiztos érkezése.

Pont 12 óra 16 percekor érkezett meg a pesti gyorsvonat. Naszády Iván királyi biztos a vonat legvégén levő szalon kocsiban érkezett. Hat csendőr és Marjalaky csendőrhadnagy szállott ki először a vonatból, a kik P.-Ladányig elébe utaztak, utánuk Naszády királyi biztos és Zeley miniszteri osztálytanácsos. A királyi biztosnál csendőrnagy tett először jelentést, mint a kivonult csendőrség parancsnoka. Utána Vaday László dr. jelentkezett, mint Debrecen város kormánybiztosa.

A megtört királyi biztos.

Naszády Iván kir. biztos olyan halovány volt, mintha hosszú betegség után most kelt volna ki az ágyból. Sem a csendőrpáncsoknak, sem a kormánybiztosnak nem nyújtott kezet, hanem idegesen emelte meg a kalapját.

A királyi biztos kirendeltség tagjai azonban előre nyújtották felé a kezeiket, azokkal azután kezet fogott. A diszszázad parancsnokát már észre sem vette. Látszott rajta, hogy szeretné már, ha az egész ceremóniának a végére jutna.

Sietve tartott a külön első osztályú kifizetés felé. Vaday kormánybiztos rendelkezése a 19-ik számú bérkocsit állította rendelkezésére, a melybe be is szállt Vaday főkapitánnyal. Egy pillanat alatt körülvette 8 lovas csendőr a kocsit és Vaday megadta a jelt az indulásra. Mikor a kocsit megindult, a künn levő másfél század huszárság négy oldalról vette körül a kocsit, úgy hogy a katonaság eltakarta azt.

A tüntetés.

Óriási embertömeg gyűlt egybe a déli órákban az állomás előtt levő Petőfi-téren. A katonaság sorfala azonban teljesen elzárta a tömeget, úgy hogy a térről sem ki, sem be nem lehetett menni. A tanuló ifjuság nagy része ott volt a téren, várták a bevonulást. A katonaságtól körülvevett kocsit lépésben indult az állomástól, de amikor a Petőfi-tér előtt elvonult, nagy zajongásba tört ki a tömeg és az elől menő lovasság vágatni kezdett és úgy hajtottak egészen a királyi biztos lakásáig. A tüntetés azonban nem szűnt meg. Mindennemű kiáltások repültek a gyorsan vágatók után. Erre Goreczky csendőr-főhadnagy két-három csendőrrel a tömeg közé rontott.

Nagy volt a rémület a csendőrök látára, akik kivont karddal rohantak a tömegre. Még nagyobb lett erre a láрма és már kövek is repültek a csendőrök felé. Gulyi András csendőrpáncsokot egy kő a fején találta. A megütött csendőr erre elfogta Ludmann Gyula I. éves theologust, akit a rendőrség bünygyi osztályára kísért. A tömeg nagy része a csendőr után rontott, nagy köveket dobva feléje. Egészen a törvényszék épületéig kísért a tömeg a csendőrt, ahol Gulyi parancsot adott az ott levő csendőrszakasznak a tömeg visszatartására. A csendőrök szuronyt szegezve rontottak a népre. A tömeg erre visszavonult és elszéledt. Ludman Gyula theologust a rendőrség bünygyi osztályára vitték, ahol igazolta magát és azonnal szabadon bocsátották. Ludmannak még két társát állították elő a rendőrségen, nevezetesen Gircze Antal és Bisanszky Ignácz első éves theologusokat. Ludmann, mivel ügyében büntetett látnak fennforogni, Mile Pál rendőrfogalmazó, a másik kettőt, akik csupán kihágásért lesznek megidézve, Komlóssy rendőrfogalmazó fogja kihallgatni.

A főtéren.

Ez alatt a királyi biztos kíséretével végig vonult a főtéren. Az utcán itt is na-

gyon sokan voltak s a Szent-Anna-utca sarkától a Kaszinó sarkáig a rendes előkelő közönség most sem hiányzott. Ahol nagyobb volt a torlódás, ott a csendőrök segítettek a dolgon s a menet előtt leszorították a közönséget a járdákról. A házak ablakai tele voltak mindenütt kíváncsiskodókkal.

A Csapó-utca torkolatánál meglátsították a bevonulók a menetet.

Ez az utca el volt zárva a főutca felől s a kocsikat, — nemcsak a gyalogjárókat — csupán igazolvány előmutatása mellett eresztették be a Csapó-utcaiba.

Kossuth Lajos azt izente . . .

A legszebb jelenete a tegnapi napnak a város ezen a táján játszódott le. A vasutól bevonuló tanuló ifjuság a nagytemplom előtt gyülekezett. Elöl fekete díszruhába öltözött ifjak állottak. Mindenik karján nemzeti színű karszalag volt, melyet gyászfátyollal vontak be.

Mikor a biztos kocsija a Csapó-utca sarkához ért, a diákok a főiskola felé indulva rázendítették, hogy:

— Kossuth Lajos azt izente . . .

Ebbe a dologba nem szólhatott senki. Se a rendet nem zavarták, se a csendet.

A nyargaló lovak patái nem tudták elnyomni lármaikkal a nóta hangjait. A biztos ur a zárt kocsiban is tisztán hallhatta az éneket:

— *Ha még egyszer azt izeni . . .*

Haza felé . . .

A néptelen Csapó-utcaiban gyorsan száguldottak a paripák, vígan gördült a királyi biztos kocsija.

A Rákóczy-utca torkolatánál már egy rendőr-osztály várta az érkezőket. Itt is igazolványt kellett felmutatni mindenkinek, aki a Rákóczi-utcaiba be akart menni.

A királyi biztos lakása előtt egy órs honvédség állott, a kik reggeltől kezdve felváltva vigyáztak a királyi biztos háza. A kapu alatt Nagy Győző vezérőrnagy is ott várta teljes katonai díszben a királyi biztost, aki nagyot lélezett, mikor a kocsiból végre kiszállhatott.

Gondolta magában: Csak hogy végre itthon lehetek.

A királyi biztos kijelentései.

A királyi biztos itt fogadta azt az egy pár tisztelgőt, akik hivatalos minőségben felkeresték. Katonai parancsnokok, akik a bevonulásnál segédkeztek s kirendeltségének tagjai keresték le.

Egy órákor hírlapírói kötelességükből kifolyólag megjelentek nála a debreceni hírlapírók s azok, akik fővárosi lapokat tudósítanak.

A királyi biztos szívesen felelt a kérdézősködésekre.

Körülbelül ezeket mondta:

— *En királyi hatalmammal fogva . . .*

Mikor látta, hogy egyik-másik újságíró nagyot néz, kiigazította elszólását.

— *En királyi biztosi hatalmammal fogva mindent el fogok követni, hogy a törvényes rendet helyreállítsam. A megye már leszerelt, a város tisztikara pedig még nem határozott, vajjon folytatja-e az ellentállást.*

Városi- és megyei közgyűlés.

— *Kijelenthetem, — folytatta, — hogy igyekezni fogok simán lebonyolítani a dolgokat, különben is ilyen irányban kaptam megbízást odafelel a kormánytól is. Hiszem is, hogy simán fog megtörténni a dolog, miután 15 évi debreceni működésem után azt hiszem, ismerem az itteni embereket, viszonyokat.*

A megyeháza főispáni lakását elfoglalom ugyan kirendeltségem tagjai részére, de én valószínűleg itthon fogok

lakni továbbra is. Ebben a dologban még nem határozottam.

Mindkét törvényhatóságnál közgyűlést hívatok össze. A megyénél 8 napra szükségem van, tehát csak a jövő héten kedden vagy szerdán tartathatjuk meg a közgyűlést. A városnál azonban 24 óra alatt összehívhatom a közgyűlést.

Az újságírók ama kérdésére, hogy mit tesz akkor, ha nem hívják össze a közgyűlést, így válaszolt.

— *Ha az alispán vagy a polgármester vonakodnak a közgyűlést összehívni, úgy én hívom össze a király által rám ruházott jogomnál fogva. Ha ellenszegülést tapasztalnék, akkor élek jogaimmal, hatalmammal.*

A mai nap.

Ezután ezeket mondta a királyi biztos:

— *Gyorsan, de higgadtan akarok intézkedni s már holnap megjelenek a megyeházán délelőtt 10 órákor. Innen délelőtt 11 órákor a városházára megyek. Első kötelességemnek ismerem el a közgyűlési teremnek a zár alól való feloldását. A pecsétet eltávolítatom.*

E szerint tehát ma megjelenik Naszády kir. biztos Weszprémy Zoltán alispánhelyettesnél s Kovács József polgármesternél, a hol felmutatja a kinevezéséről szóló királyi kéziratot.

— *Ez a királyi kézirat szövegében teljesen azonos a Rudnay pestmegyei kir. biztos kinevezési iratával, — tette hozzá.*

Szóval tel van hatalmazva a törvényhatóságok esetleges feloszlására is.

A városi közgyűlés határidejére kijelentette a királyi biztos:

— *A városi közgyűlést remélem, hogy e hét végén, talán szombaton megtarthatjuk.*

A sajtó megfenyegetése.

Az újságíróknak ezután ezeket mondta:

— *A sajtót a politikai vélemények nyilvánításában nem korlátozom, mert nem is korlátozhatom. Hanem, ha izgatást tapasztalnék, akkor feltétlenül a legerősebb rendszabályokat fogom igénybe venni.*

Legfőképpen remélem pedig, hogy ő felsége a király személyét s az enyémet, mikor a királyt képviselem, nem sértik. Mert ezt semmi körülmények közt nem nézném el s teljes szigorral szereznek magamnak elégtételt.

A megyeházát elfoglalták.

Rásó István, a királyi biztos titkára, tegnap délután megjelent a vármegyeházán Weszprémy Zoltán főjegyző, alispánhelyettesnél és felkérte, hogy a főispáni lakás és a közgyűlési terem kulcsait azonnal adja át ő neki, mint a királyi biztos titkáranak. Rögtön felvilágosította Weszprémyt, hogy a kulcsoknak ki nem adása mit sem használ, mivel kénytelené teszik a királyi biztost a karhatalom igénybevételére. Erre aztán Weszprémy kiadta a kulcsokat, amiről Rásó István még a délután folyamán jelentést tett Naszády kir. biztosnak.

Allegoria.

Tegnap reggel nagy feltűnést keltett a Kontsek Kornél tulajdonát képező divatterekedés kirakata. Egy gyászba öltözött asszonybaba volt a kirakatba elhelyezve, mely egyik kezében szeméihez emelt zseb-kendővel sirt, a másik kezében pedig nemzeti színű szalagot tartott.

Cipő Király Tolnai Dániel Piac-utca 49. sz., főpostával szemben (Csanak fűszerüzlet szomszédságában). Saját érdekét védi mindenké, hogy cipő szükségletét azon üzletből szerezzék. — Csak a Cipő Király cégre tessék figyelni.

Mindenki elértette, hogy mit jelképez s nagy csoportosulás támadt a kirakat előtt. Végre is a rendőrség azzal az indoklással, hogy a csoportosulás meg van tiltva s a látvány csoportosulást idéz elő, a kirakatot szétbontatta.

Debrecen nem enged.

Naszády Iván királyi biztos, ugyancsak gyorsan óhajt intézkedni. Nem is csodáljuk, ha szeretne tul lenni feladatai megoldásán. A megye meghódolt, itt könynyű munkája lesz.

Hanem a város nem enged s ott bizony csak a kifejezett erőszakkal lehet valamire menni.

Már tegnap megkísérelte megszerezni Naszády Iván a városi közgyűlési terem kulcsát.

Délután felküldte Kovács József polgármesterhez Zeley miniszteri osztálytanácsost, aki a királyi biztos egyenes megbízásából kérte a polgármestert, hogy incidensek kikerülése végett adja át a városháza közgyűlési termének kulcsait.

Kovács József polgármester pedig azt felte:

— A közgyűlés nekem azt parancsolta, hogy a közgyűlési terem ne lehessen senki által megközelíthető, én tehát tartom magamat a közgyűlési határozathoz s a közgyűlési terem kulcsokat át nem adhatom.

Ezt a választ vitte meg Zeley Naszády királyi biztosnak, aki ma a kérelmet bizonyára személyesen fogja megismételni a városházán.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Tanítványok és tanárjuk. Lélek-emelő ünnepély folyt le tegnap Frigyes napján a helybeli állami főreáiskolában. A tanintézet IV-ik osztályának növendékei szeretett osztályfőnöküket, Beczner Frigyest szép ajándékkal lepték meg, egyben pedig Kardos Ferenc osztálytársai nevében igen szép beszédre üdvözölték az ünnepeltet és tolmácsolta hálájukat felejthetetlen osztályfőnökük iránt. Az ünnepelt remek beszédben köszönte meg az iránta megnyilatkozott hálát.

Ifjusági társalgó klub. Soha kedvesebb „alakuló gyűlésben” nem volt még része városunknak, mint mire Mr. M. Rose hivta össze városunk ifjuságát. Közel 300 ifju (fiu és leány) gyűlt egybe elmúlt vasárnap a nyelviskola helyiségében, hogy megalakítsa az „Ifjusági társalgó klubot”, mely 4 és 8 koronás havi részvételi-díjak ellenében hetenként két társalgó és egy játék órát fog rendezni a német és francia nyelvekből. A társalgó és játékorák oly ügyes lancolatossággal vannak egybeállítva, hogy 140 óra alatt a résztvevők teljesen elsajátíthatják egyik, vagy másik nyelvet. Az ifjuság, mely középiskolai tanulmányaival amúgy is tul van terhelve, lelkesedéssel fogadta ez új eszmét és tömegesen osatlakozik a résztvevők sorába, annál inkább, mert Mr. M. Rose szónoki közvetlenséggel értésükre adta, hogy házi feladatokkal egyáltalában nem fogja őket terhelni. Az „Ifjusági társalgó klub” vasárnap, folyó hó 11-én kezdi meg működését és részvevős céljából még o hét folyamán jelentkezhetni naponta délelőtt 11 órától estig a nyelviskola helyiségében (Széchenyi-utca 19. és Simonffy-utca 20.) A társalgó órák szerdán, szombaton délután, a játékorák vasárnaponként fognak megtartatni. Egy-egy csoportban csak tíznek van helye.

Tanárok kirándulása.

A debreceni kerületi tanári-kör Hajduböszörményben.

Debrecen, március 6.

A nemzeti kultúra munkásainak még a legszomorubb időkben is kötelessége, hogy a nemzeti művelődés kérdéseit pihenni ne hagyja, mint ezt Dóci Imre, a tanári-kör elnöke megnyitó beszédében oly szépen kifejtette. Ez a szempont hozta össze oly szép számmal a kör tagjait, kik a h.-böszörményi főgimn. tanári karának szives meghívására gyűléseket vasárnap d. e. 10 órakor a h.-böszörményi főgimn. nagytermében tartották meg.

Debrecenből a reggeli vonattal érkező Dóci Imre, dr. Barcsa János, Böcsi Sándor, Eberhardt Béla, dr. Horvay Róbert, Karai Sándor, dr. Kardos Albert, dr. Nagy Zsigmond, Nádasdi Alajos, Ignácz Ernő, Leszinszky Kornél, dr. Szeremley Béla, Pogány Kornél, Sinka Sándor, Török Péter tagtársakat, Köblös Sámuel, dr. Bessenyei Lajos, Marschalkó Gusztáv böszörményi tanárok fogadták. A hosszú kocsisor élénk feltűnést keltett a vasárnapi néppel teli utcákon.

A vendégszerető házigazdák bő villásreggelivel várták vendégeiket. A főgimn. megtekintése után megkezdődött a gyűlés. A böszörményi tanári karon kívül mint a gyűlés vendégei megjelentek Kozma Sándor nyug. főgimn. ig., Kálmán Lajos főgondnok, Terestényi Dániel kir. járásbíró, Somossy Bálint polgármester, dr. Magi Kálmán főjegyző, dr. U. Szabó Lajos t. főügyész, Gaál Bertalan v. jegyző, Bernát Miklós gyógyszerész, Balthazar Dezső esperes, Oláh Sándor. Dóci Imre elnök üdvözölte a kör tagjait és a vendégeket. Szép szavakban fejtegette, hogy a hazai körviszonyok és az ezek nyomán keletkező érzések, melyek minden hazafinak lelkét nyomják, kulturális tanácskozásokra nem alkalmasak ugyan, de a nemzeti kultúra kérdéseit egy pillanatra sem hagyhatjuk pihenni. A nemzeti erősségnek alapja a nemzeti kultúra.

A gyűlés érdekes tárgya volt Marschalkó Gusztáv felolvasása „Mit tehet a középiskola az alkoholizmus elleni védekezésben”. Elénk és lelkes hangon tartott előadásával, melyet az életből merített példákkal világított meg, végig lekototta a tagok figyelmét. Javaslatait, melyek a középiskola hivatását e kérdésben egészen kidomborították, egyhangulag magáévá tette a gyűlés. A felolvasáshoz csak néhányan szóltak hozzá, mert mindenben egyetértettek a felolvasóval. Az elnök a mélyreható és a kérdést minden oldalról megvilágító előadásért a Kör köszönetét tolmácsolja és kívánatosnak tartaná annak nyomtatásban való megjelenését.

A második felolvasást Sinka Sándor „A gyakorlati tanárképzésről” tartotta. A legújabb életbeléptetett gyak. tanárképzés pedagógiai részére tért ki különösen és erre nézve a szabályrendelet idevágó rendelkezéseit vizsgálta. Élvezetes s tudományos előadásban fejtegette a gyakorló tanár pedagógiai elméleti képzettségének szükségét. Többen szóltak a kérdéshez s az elnök határozatképen kimondta, hogy a tanári kör kívánatosnak és szükségesnek tartja a kolozsvári egyetem mellett felállítandó gyak. iskolát az egy. tanárok vezetése alatt. Köszönetet mond az előadónak, valamint a böszörményi társadalmi intelligencia vezető férfainak a szives érdeklődésért.

A gyűlés után az egész társaság a Dréher sörcsarnok helyiségében barátságos ebédhez ült. A főgimn. igazgató, a főgondnok és Dóci Imre felkészítőihez Sinka Sándor és Bulyka Boldizsár felszólalásai járultak. A tanári kör érdemes elnökét szives óvációban részesítették, ki viszont a hajdu-

böszörményi főgimn. tanárkarát, élén a fiatal igazgatóval éltette meleg szavakkal.

A kirándulás csak szorosabbra fűzte azt a kedves viszonyt, mely a böszörményi tanári kar és a kör debreceni tagjai között eddig is lenált.

VIDÉK.

Hegyomlás. Rajecz-fürdőn — mint onnan jelentik — tegnap hatalmas sziklatömb vált le az állomás mellett emelkedő hegyről és reiteneget robajjal zuhant a peronra, amelyet teljesen összerombolt. Szerencse, hogy a hegyomlás pillanatában a perronon nem voltak emberek, különben beláthatatlan szerencsétlenség történhetett volna. A Rajecz felől Zsolnára tartó vonatok a vágányra zuhant sziklatömb miatt 2 órai késéssel érkeztek meg.

Gyilkosság a falu végén. Zombolyáról jelentik: Ternován György nagyszamosi parasztagzda dohányt ment venni Nagy-Jácsára. Éjjel, midőn a falu végére ért, ismeretlen tettes orozva rálőtt és a golyó Ternován testét keresztülfurta. A megtámadott sebével még 25 kilométernyi utat tett meg, míg Nagy-Komlóra ért. A vérvesztés következtében tegnap belehalt sebeibe.

Beszámoló Kabán.

Papp Elek választói között.

A nádudvari választókerület népszerű öreg képviselője, Papp Elek tegnap tartotta meg beszámoló beszédét a kerület egyik legnépesebb községében, Kabán. Kisérletében voltak Benedek János hajduböszörményi képviselő és Purjesz Lajos, az Egyetértés felelős szerkesztője. A vasuti állomáson óriási néptömeg várta Papp Eleköt, ki a hozzá intézett üdvözlő beszédre meghatottan mondott köszönetet a gyönyörű fogadtatásért.

Az iskola tágas udvarán a kabai, nádudvari, püspökladányi, földesi és tetétleni legjobb polgárok zsufolt tábora előtt Dobi Sándor, kerületi elnök üdvözlő és megnyitó beszéde után az ő jól ismert, talpraesett magyaros modorában tartotta meg beszámolóját Papp Elek; ismertette a politikai helyzetet, a hatalomnak az alkotmányra intézett gyilkos támadását s végül a nemzeti ellenállásban való törhetlen kitartásra buzdította lelkes híveit. Derős mozzanata volt a beszámolónak, mikor arról szólt Papp Elek, hogy az osztrák sas alkotmányunk szívébe markolt...

— Le kell a körmit vágni! — kiálta közbe Teleki Mihály tetétleni választó polgár, amit általános derűtséggel és helyesléssel fogadtak a kabaiak.

Papp Elek beszámoló beszéde után, mely általános tetszésre talált, Benedek János, a hajdu képviselők juniora, majd Purjesz Lajos szerkesztő intéztek beszédet a néphez, melynek lelkében mind a két beszéd élénk visszhangot keltett.

Lőrinczi Sándor, a kabai függetlenségi párt elnöke megköszönte ezután Papp Eleknek eddigi fáradhatatlan s kiváló működését s az összes polgárok tüntető eljenrivalgása közt most már hetedizben ismét felajánlja neki a nádudvari kerület képviselőjelöltségét. Papp Elek ezt el is fogadta. Beszámoló után az első kerületi olvasókörben barátságos összejövetel volt Papp Elek tiszteletére, ki már negyedszázad óta képviseli s fogja is képviselni míg csak él, a nádudvari választókerületet.

Saját érdeke mindenkinek,

hogy tartós, csinos és jó **cipőt** vegyen, melyet az **ELFENBEIN** és **KLEIN** cipő-üzletében szerezhet be, hol csakis saját készítményű cipők kaphatók. Mérték utáni rendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

A VÁROSHÁZARÓL.

Februárban önként sem fizettek adót. Február hó folyamán a nemzeti ellentét az adófizetés szempontjából teljesen érvényesült. A házipénztárnál meg sem kísérelték, hogy állami adót fizessenek be. Amikor a királyi biztos teljhatalma küszöbén áll a város, jóleső konstatálni ezt az érvényes tény.

Az adózó Debrecen. Faust Elek pénzügyigazgató a közigazgatási biz. tegnapi ülésén terjesztette elő az adóprás február havi működését. Eszerint egyenes adóban 2816 korona folyt be, amely összeg a múlt év február havában kimutatott 101962 koronánál 99146 koronával kevesebb. Hadmentességi díjban nem folyt be semmi. Bélyegjövedékben, a vármegye fogyasztását is beleértve 117352 korona, jogilletékben 45912 korona, díjjövedékben 968 korona, dohányjövedékben a vármegye fogyasztásával együtt 134198 korona, fogyasztási adóban 50511 korona folyt be. Fizetési halasztást 9 esetben engedélyezett a pénzügyminiszterium.

Debrecen rendészete. A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén előterjesztett polgármesteri jelentés hűen beszámol arról, hogy február havában a rendőrség 200 egyént tartóztatott le. Ebből a számból ötven kerültek a kir. ügyész védelme alá, 195-öt a rendőrség büntetett meg.

SZÍNHÁZ.

Szerény Gizella vendégszínháza. Ma este kezd meg a magyar színművészet egyik igen jeles drámai művésznője, Szerény Gizella, három estére terjedő vendégszínháza. A kitűnő művésznő Széchi Mária című kiváló vígjátékban lép fel ma este, amelyben Szerény Gizella legfényesebb diadalát aratta eddig. A vendégszínház iránt már azért is nagy az érdeklődés, mert Szerény Gizellának a közel múltban a színházban is jelentős és nagy sikerei voltak és most, amikor újra visszatért Debrecenbe, mint kiforrott, nagy művésznő ragyogó játékában lesz részünk gyönyörködni.

Karmester nélkül. A színházi élet aranyos napjaiba egy kis zavart vitt a karmester-válság. Huber Miksa valószínűleg nem működik tovább, Zilahy pedig karmestert keres. Míg ez a bizonytalanság tart, a teremtésben csak a közönség vesztos, amelynek most disszonáns hangokkal zavart zenei mulatságban van bőséges része. Vasárnap délután például meg is elégtelt a publikum a sok disszonációt, de megelégték maguk a zenészek is, akik küldöttségileg vonultak a színpadra, hogy vagy adjanak élükre karmestert, vagy pedig nem játszanak.

A négy évszak. Tegnapi délután fél háromtól négy szakaszban jelentek meg a négy évszak kedves szereplői a városi színház színpadán. A debreceni jótékony nőegylet fáradhatatlan buzgalommal gyűjtötte egybe azt a sok szereplőt, akik a természetben a szépséget fogják ábrázolni. A tegnapi délután a kosztümök színeinek összeállításával telt el. Halomnyi dívatlapból válogatták össze a szereplők jelmezeit, hogy a rendező könyvében harmonikus színeiből megalkothassa azt a képet, mely a színpadon az életet, a természetet legszebb színeiben mu-

tathassa be. A rendezőbizottság gondos körültekintéssel mindent elkövet, hogy az előképek szebbek legyenek a fővárosinál és ebben a munkában vállalva buzgólkodnak a szereplők is. Ma délután háromtól négyig a vígjáték szereplőinek lesz olvasó próbája és négytől ötig a tavasznak első részletes próbája. A vígjáték részletes próbáját Zilahy Gyula igazgató személyesen vezeti, az előképek szakaszokinté próbáját pedig Letzter József.

Isten áldd meg a magyart!

A Nagytemplom előtt.

Debrecen, március 6.

Tegnap este, mikor a lemenő nap utolsó sugarai törtek meg a kollegium épületén, sok száz ifju csoportja hömpölygött a Nagy templom mellett. Hazafias nóták szállt el az ajkairól. A tavaszi szellő messze ragadta s nem telt bele néhány perc, a jól ismert akkordok a járó-kelők ezreit vonták össze.

Az ifjuság felvonult a Nagytemplom előtt elterülő széles kömemelvényre, utánuk a nagy közönség s aki nem juthatott fel, az a széles téren állott fel.

Felzudult a magyar imádság s az első hangokra mindenki leemelte kalapját. Hazafias érzelmektől áthatott, fenséges jelenet volt. A nagy templom előtt, Isten szabad ege alatt erőteljesen zúgott a magyar imádság: „Isten áldd meg a magyart!”

A mint a Hymusz elhangzott, a közönség csendesen eloszlott s az ifjuság is szépen elvonult a templom mögött. Néhány perc múlva csendes volt az utca. A rendes, nyugalmas forgalom bonyolult le.

Akkor érkeztek meg, az éneklésről, az imáról értesített csendőrök. Talán valami tüntetéstől tartottak, de csoportosan termettek a nagytemplom s a főiskola környékén.

Az imádság akkordjait régen elvitte a tavaszi fuvalat. Szállt vele fel a magasba...

UJDONSÁGOK.

*** Halálozás.** Néhai Kabay Elemér VII. oszt. gimn. tanuló, Kabay István állatorvos fia tegnap délelőtt H.-hadházon elhunyt. Temetése 7-én, délután 2 órakor lesz Szathmáron, az ev. ref. sirkertben. A temetést Gebauer K. temet. intézete rendezi.

*** Felolvasó est.** Csütörtökön délután 5 órakor ismét igen élvezetesnek ígérkező felolvasás fog tartatni a róm. kath. főgimn. dísztermében. Szigmeth Károly volt debreceni üzletvezető-helyettes, a „Kárpát-egyesület” érdeműs elnöke fog felolvasást tartani a Magas Tátráról. Felolvasásának rendkívüli érdekességet kölcsönöz, hogy 150 vetített, legnagyobb részben saját felvételű fényképen mutatja be a Tátra világhírű természeti szépségeit. Ezen képek rendkívüli tisztasága, sokasága, melylyel szemléltető teszi vonzó s szellemes felolvasását, bizonyára széles körben fog érdeklődést kelteni. Szigmeth felolvasását dr. Mariska György ügyvéd s kiváló zongora-művész briliáns

zongora-játéka követi, míg Deésy Alfréd, szintársulatunk kitűnő művésze szavalni fog. A részletes programról csütörtöki számunkban fogunk megemlékezni. A két kiváló művész s a jeles felolvasó, kiket olvasóink már régtől előnyösen ismernek, teljes biztosítéka egy új, érdekes s kellemes felolvasó esnek. Ezen felolvasó estére szerdán reggeltől kezdve kaphatók a jegyek Mihalovits Jenő főtéri gyógyszerárán.

*** Gróf Csáky elutazása.** Gróf Csáky Zsigmond kormánybiztos tegnap visszautazott Kolozsvárra, hogy ott bejárja állásától való felmentését, melynek megérkezése csak napok kérdése.

*** Eljegyzés.** Baksa Imre műasztalos eljegyezte néhai Varga János volt István malmi szijgyártó kedves leányát Erzsikét.

*** Harmadik osztály a gyorsvonaton.** Az utazó közönség kétségkívül nagy örömmel fogadja immár felhivatalosan terjesztett híret a nevezetes, derék reformnak, hogy a máv. vonalain a gyorsvonatokhoz harmadosztályu kocsiakat csatolnak. Az új rend, ha a hírek hinni lehet, már május elsején életbe lép s ekkor csak kísérletképpen kapcsolják a harmadosztályu kupékat, de ez a kísérletezés bizonyára befogja bizonyítani, hogy amit régen lehetetlenségnek tartottak, igen üdvös dolog s mindenképp bevalik.

*** Iparigazolványok a múlt hónapban.** Február hó folyamán 37 iparos váltott a főkapitányságnál iparigazolványt. Ezen a címen 460 korona folyt be a házipénztárba ipariskolai célokra.

*** Debrecen közegészsége.** Debrecen város területén a közegészségügyi viszonyok februárban sokkal jobbak voltak mint januárban. Kanyaró, vörheny, ronsolótoroklob, szamárhurut szörványosan fordult elő, de halálozás csak kanyaróban volt egy esetben. Öngyilkos lett 5 egyén, baleset útján pedig 2 egyén halt meg.

*** Élet és halál.** Debrecen város külső belterületén az elmúlt hónapban született ev. ref. 153, ág. ev. 3, róm. kath. 32, gör. kath. 7, görögkeleti 1, izraelita 9 gyerek. Az összes születések száma 205. Ezzel szemben meghalt 144 egyén. A születések tehát 61 esettel multak felül a halálozókat.

*** Rózsaszínű számok.** Az elmúlt hónapban házasságra lépett Debrecenben ev. ref. vallású 23, róm. kath. 5, izraelita 9, vegyes vallású 53 pár. Ebből látható, hogy Hymen teljesen meg lehetett elégedve Debrecen február havi frigykötésével.

*** A hajdumegyei méhészegylet közgyűlése.** A hajdumegyei méhészegylet vasárnap délután tartotta meg igen nagy érdeklődés mellett évi rendes közgyűlést Maurer Emil elnöklésével. A közgyűlést Maurer Emil elnök nyitotta meg a nagyszámú összejött tagok üdvözlésével, majd rátérve a napirendre, elsöben bemutatja a választmányának 1905. évről összeállított jelentését. Miután az egyesület a múlt évben sem helyből, sem vidékről meghívást nem kapott, az elnökség elhatározta, hogy a gödöllői állami méhésztelep megtekintésére fog kirándulást rendezni. A földmívelésügyi miniszter a kirándulásban résztvevő tagok s azok családjai részére kedvezményes vasúti jegyet is engedélyezett. A kirándulás május hónapban tartatott meg. A mézértékesítés ügyében a választmány több ízben ülésezett, kedvező megoldást azonban ez ügy nem

Tavasza remek női, férfi és gyermek **Cipők** érkeztek **Glück Ede** legnagyobb cipőáruházába
Piac- és Kosuth-utca sarkán, a Kistemplommal szemben.

nyert. Ugyancsak a múlt évben nyomatta ki az egyesület alapszabályait. Erre a célra Hartstein Kálmán alelnök 50 koronát adományozott az elnökségnek. Az egyesület támogatása végett Debrecen sz. kir. város is belépett 200 kor. tagsági díjjal az alapító tagok sorába. Végül említést tesz a jelentés arról, hogy a folyó évtől kezdve azon szegényebb sorsú tagok részére, kik arra érdekesebbnek fognak bizonyulni, a földművelésügyi miniszter urnál segély kieszárlése iránt lépést tesz. A tartalmas évi jelentés után titkár bemutatta az 1905. évi zárszámadást és vagyonkimutatást, mit a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett s egyszersmind úgy a pénztárnoknak, mint a számvizsgálóknak a felmentvényt megadta. Helybenhagyta a közgyűlés az 1906. évi költségelirányzatot is. Azonban utasította a választmányt, hogy a mutatózó hátralékos tagsági díjak behajtása végett saját hatáskörében az intézkedéseket tegye meg. Ezután következett a titkár választás. Az 1905. évi december hóban tartott választmányi ülés a volt II. titkár, Czeizing Lajost I. titkári minőséggel megválasztotta. Ezt a közgyűlés egyhangulag helybenhagyta s állásában megerősítette. A II. titkári állásra az elnökség Kondor Kálmánt jelölte s közfelkiáltással a közgyűlés meg is választotta. A tárgysorozat kimerítése után a késő délutáni órákban oszlott szét a közgyűlés.

* **Hangverseny.** P. Nagy Zoltán főiskolai zenetanár holnap este tartja a Bika szálloda disztermében magántanítványaival rendezett hangversenyét. A hangverseny iránt általános az érdeklődés.

* **Megoperált öngyilkos.** Tegnap lapunkban beszámoltunk Balogh Antal suszterlegény öngyilkossági kísérletéről. Baloghot még vasárnap beszállították a helybeli kórházba, ahol tegnap délelőtt megoperálták, de a golyót nem sikerült kivenni. Balogh állapota nagyon súlyos, orvosai nem biznak a felgyógyulásában.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalhoz: Dihári Mihály ev. ref. 38 éves, Vida Mária ev. ref. 28 éves, Greiman Armin izr. 5 napos, Gábor Sándor gör. kath. 28 éves, Szabó József ref. 71 éves, Vultur Endre rom. kath. 45 éves, Sipos Kata ref. 11 napos, Csintér Mária rom. kath. 11 hónapos.

* **Piacvizsgálatok a múlt hónapban.** Debrecen város rendőrorvosai a rendőrséggel együtt február hónapban többször tartottak piacvizsgálatot. Megvizsgálták a sütőműhelyeket, péküzleteket, hentes-, szatós-üzleteket, tejcsarnokokat stb. Elkoboztak pedig két esetben romlott húst, vízzel hamisított tejet. Egy hentes-üzletet s egy kisebb szállodát megvizsgálva, ott tisztátalanságot észleltek.

* **Elfogott zsebtolvaj.** Gáspár Gábor rovott multu egyént, a ki zsebtolvajlásaival szerezte meg híret a rendőrségnek fekete könyvében, tegnap este, éppen mikor rendezés körútjára akart indulni, a helybeli vasúti állomáson letartóztatták. Gáspárt örök időkre kitiltották Debrecenből és most másodszer történt meg, hogy itt találták. A zsebtolvaj ellen megindították az eljárást.

* **Ellopott ruhák.** Gubrés István panaszt emelt a rendőrségen ismeretlen tolvaj ellen, aki tegnap éjjel feltörte padlásának ajtaját, oda behatolt és onnan összesen 100 korona értékű ruhaneműt lopott el.

* **A kórház betegforgalma** februárban a következő volt. Ajtótt február 352 beteg, felvétetett februárban 366, elbocsátott 349, meghalt 20 beteg. Március 1-én tehát ápolás alatt maradt összesen 349 beteg.

* **Liba lopások.** Wiener Dávid Piac-utca 2-ik szám és Schwartz Matild Széchenyi-utca 22. szám alatti lakosok panaszt emeltek a rendőrségen, hogy a tegnapi nap folyamán ismeretlen tettesek behatoltak az udvarukba és mindkét helyről két-két libát loptak el. A rendőrség megindította az eljárást az ismeretlen tettesek ellen.

* **Debrecen katonasága.** A katonai létszámban február hó folyamán változás nem történt. Mindössze annyit említ meg a polgármesteri jelentés, mit a tegnapi közgazgatási bizottsági ülés vita nélkül tudomásul vett, hogy a debreceni haderőnek 23 tisztsézt vendége volt.

* **A hét humora. Miért? Örmester:** — Miért kell a katonának minden fellebbvalója előtt tisztelegnie? Közlegény: — Azért jelenem alásan, hogy be ne csukják. — *Samuka érdeklődik.* — Ugy-e, mostanában sok az olyan kereskedő, akinek rosszak az áruai? — Miért, drága fiam? — Hallom, hogy sok a komiszárus. — Ugy-e, a papa nem országút? — Ugyan miért, édesem? — Ugy hallom, hogy nem lehet elmenni a szaván. — *Lehetetlen kívánság:* Orvos: Nagyságos asszonyom önnek csak nyugalom kell! Anyós: De doktor ur! nézze csak meg a nyelvemet! Orvos: Annak is! — *Ki a bűnös?* Haszontalan kölyök eltörted a bögrét? — Idős anyám, nem én, a Bodri. — Nincs idebe! — *Hiszé' majd begyüni!* („Kakas Márton.") — *Bajos bujkálni.* A: Honnan van az fiam, hogy egy idő óta annyi büntetést kapsz az iskolában? Az új tanító kancsal. —

* **Hol keretessük képeinket?** Lám Sándor üveg- és porcellán-üzletében. Hatvan-utca sarkán. Csinos képkeret lécek. Olesó árak.

* **Már csak rövid ideig tart a Blattner Gyula üveg- és porcellán-üzletének végkiürítése.** Ezen páratlan körülményt, mint a vételre igen kedvező alkalmat ajánljuk olvasóink és a nagy közönség szíves figyelmébe.

A „Hungária“ kávéházban minden nap zene-estély.

* **Pénz-, szivar- és cigarettatárolók, kefék, illatszerek, gyermekjátékok és háztartási cikkék beszerzési áron alul kaphatók** Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac- és Szent Anna-utca sarkán. Az üzlet felosztása miatt hatóságilag engedélyezett végeladás!

* **A híres Hajdusági bajuszpedró,** csodahatását külföldön is elismerik, mert bajusznövesztő hatása meglepő gyors. — 1 doboz 50 fillér. Kapható Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. sz. „Aranyegyszarvu“ gyógyszerár.

Bánffy válasza.

Kristóffy négy hónapig marad.

A kormány 100 milliót vesz kölcsön.

— Éjjeli távirat. —

(Saját tudósítónktól.) Bánffy br. nyílt levelének hatása alatt a vezérő-

bizottság elhatározta, hogy Bánffy Dezső politikai magatartásával a plénum előtt toglalkozni fog. Erről Bánffyt értesítették s Bánffy Kossuthhoz címzett, de az egész koalíciónak szóló levelében válaszolt is tegnap.

Kijelenti egész önérzettel, hogy amit ő tesz, az jól van téve.

Levelé egyébként a következőket tartalmazza:

Bánffy első sorban is megköszöni Kossuthnak, hogy értesítette a dolgról őt. **Bejelenti, hogy a vezérőbizottságból és a koalícióból kilép.** Ő azok közé tartozik, akik hittek és reméltek a haza sikerében, mert ha előre tudta volna, hogy a koalíció nem győz, nem vitte volna bele a nemzetet egy reménytelen küzdelembe. Az ő nyílt levelében lefektetett program szerint a kibontakozás eszközölhető s azt bizonyítja, hogy az ő katonai és gazdasági programja mindenben fedi az Andrássy álláspontját. Ezután holmi leleplezésekkel áll elő. Kijelenti, hogy az utóbbi időben közte és a koalíció többi vezértérflai közt éles ellentétek merültek fel. Elítélte már azt a taktikai hibát, hogy az általános választói jog kérdésében a koalíció elutasító magatartást tanúsított. Elítélte Kossuthnak azt a törekvését, hogy minden áron — a 67-esek rábírásával is — a 48-as pártot akarták többségre juttatni s ilyen irányban készült a választásokra. Fáj neki Kossuthnak a Budapest c. lapban megjelent vezércikke, a melyben Kossuth kijelenti, hogy előre tudta, hogy a harc sikertelen lesz. Ő a harcot a győzelem reményében folytatta, de sohasem akarta, hogy a 48-as párt többségre jutásával az eddigi meddő közjogi harcok még tovább folyjanak. Tiltakozik az ellen, hogy az ő nyílt levelét a vezérőbizottság felülvizsgálja. Ez a nyílt levél olyan programot tartalmaz, a mely a koalíció feliratával nem áll ellentétben.

Levelét így végzi:

Ti menjetek a sikerben nem bizó vezér vezetésé alatt tovább a ti utatokon, én is haladok, ha egyedül, teljesen izoláltan is, a sikerben bizva küzdök utján. Ha van kibontakozás, az én programom alapján eszközölhető.

A vezérő-bizottság vezérei közül ma Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gr., Apponyi Albert gróf és Zichy Aladár gr. foglalkoztak Bánffy második levelével s a legteljesebb megbotránkozás hangján beszéltek Bánffy áruulásáról.

Szél Kálmán maga is elítéli Bánffy köpönyegfordítását. Hírlik, hogy Hock János is kilép az új-pártból.

Budapest, márc. 5. Kristóffy hír szerint 4 hónapig még maradni fog.

Budapest, márc. 5. Fejérváry ma Bécsbe utazott, br. Bánffy Dezső pedig Kolozsvárra ment.

Budapest, márc. 5. Pestmegye székházából ma az összes hivatalnokok kivonultak s ott csupán Csapó darabant-alispán maradt néhány hajduval.

Laczka László géplakatosmester
DEBRECEN,
II. ker. Bethlen-u. 48. sz.

ELVÁLLAL bármily szerkezetű, rosszul járó tengeri lókapáknak nyugodt járásukra való kijavítását és átalakítását. Eredeti amerikai 8. sz. Piaci lókapá mintá szerint, Továbbá ujonnan készült eredeti 8-as Piaci lókapá és kultivátor is kapható feltétlenül jótállás mellett jutányos áron balti vagy bavi könnyűmezes részeltöltésre is

Csak még rövid ideig tart

az **Adler** féle **csódtömög**

Ruhaszövet, férfi-poztó, karton, batiszt, delin, vászon, kanavác, paplan, szabókellékek stb. árusítása.

Minden elfogadható áron.

Debrecen, Kossuth-u. 22. sz. ügyvezetői épület.

Budapest, márc. 5. Rudnay ki-
rási biztos határozott ellenszegü-
lést nem tűrő rendeletére ma Buda-
pest polgármestere február hónap-
ból beküldte az önként befizetett
adót: 1 millió 300,000 koronát az
állampénztárba.

Budapest, márc. 5. A kormány
a Rotschild csoporttal tárgyal, 100
millió koronát akar kölcsön venni,
miután július 1-től kezdve nem
tudja beváltani a korona- és később
az aranyjáradék szelvényeket.

TÁVIRATOK

Brondhoimi katasztrófa.

Brondhoim, március 5. A parti gőzösök
által megejtett vizsgálat adatai szerint az
ittani halászatot ért szerencsétlenség nem
oly nagy, mint kezdetben hitték. A leg-
utóbbi hivatalos jelentés szerint 34 ember
vesztette el életét. A legtöbb családapa volt.

Az orosz forradalom.

Kiev, március 4. Tegnap délben nyolc,
revolverekkel és törökkel fölfegyverkezett
férfi Dometyka külváros postahivatalába ha-
tolt és 8000 rubelt rabolt.

Lodz, március 5. A Konstantin-utcában
az este egy rendőrfelügyelőt több revolver-
lövéssel megöltek. A tettesek elmenekültek.

A jövő honvédelmi miniszter nyilatkozata.

Katona tetőtől-talpig.

Bihar Ferenc honvédelmi miniszter
tudvalevőleg meg akar válni tárcájától. —
Helyére Jahl Gusztáv altábornagyot, a sze-
gedi honvédkerület parancsnokát emlegetik.
Az altábornagy Szegeden lakik, ott kér-
dezte meg egy hírlapíró, mi igaz az ő mi-
nisterségéből.

— Nem tudok róla semmit, — mon-
dotta a kerületi parancsnok — én is csak a
lapokban olvastam, hogy honvédelmi minisz-
ternek vagyok kiszemelve.

— De elfogadná altábornagy ur, ha meg-
kinálnának a miniszteri tárcával?

— Megkinálnák? . . . "Bennünket nem
kinálnak meg miniszteri tárcákkal. Ő felsége
egyszerűen megparancsolja, hogy ide vagy
oda menjünk. Hát mi el is megyünk ide
vagy oda.

— De mégis!

— Nincsen "mégis". Ha ő felsége ke-
rületi parancsnokká nevez ki, hát kerületi
parancsnok vagyok; ha adlátussá nevez ki,
hát adlátus vagyok; ha honvédelmi minisz-
terré nevez ki, hát honvédelmi miniszter
vagyok. Punktum. De ismétlem, semmit
nem tudok arról, hogy engem honvédelmi
miniszternek szemeltek volna ki.

Aggkori gyengeség

és erőtlenség ellen, mely különböző okokból, mint
pl. kiállott betegségek utókövetkezményei, gyer-
mekknél a fogzás okozta elgyengülésből stb. származott,
a SCOTT-féle EMULSIO kiváló eredmény-
nyei alkalmazható.

A SCOTT-féle EMULSIO iránt senki sem fog
ellenszenvet érezni, mert az határozottan jó ízű,
mindenki által könnyen emészthető, minthogy
az utólrétegzett SCOTT-féle emulgálási eljárás
következtében az olaj gyorsan átmegy a test
szervezetébe anélkül, hogy bármilyen emésztési
zavart okozna.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a
hátán nagy csukahalat vivő halász⁵ védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levél-
bélyeg beküldése ellenében minta üveggel
bérmentve szolgál:

Dr. BUDA I E M I L

"Városi gyógyszerár"

BUDAPEST, IV. Váci-utca 34—50

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Gyermekgyilkos uri kis- asszony.

Bátyja kedvese.

Egy szomorú szerelmi dráma végső je-
lenete játszódott ma le a pestvidéki esküdt-
bíróság előtt. Egy jobb családból való uri
leány megölte ártatlan gyermekét.

Holttest az utazótáskában.

Tavaly augusztus 14-én este a monori
pályaudvaron elegáns megjelenésű urias kül-
sejű leány várta a Budapest felé induló vo-
natot. Nagy fehér szalmakalapot viselt, ke-
zében újságlapot tartott, de sokaknak fel-
tűnt, hogy az újságot fordítva tartja a kezé-
ben. Mellette angolos utazótáska hevert. A
mikor a megérkezett vonatra a közönség
fölszállani készült, hirtelen odalépett a leány-
hoz egy csendőr.

— *Mutassa kérem a kizárólapját.*

A leány megijedt és sikoltozva könyö-
rögni kezdett:

— *Mit akar, az istenért! Ereszszenek!*
El akarok utazni!

A csendőr nem engedett. Erőszakkal
kiragadta a bőröndöt a leány kezéből és
telnyitotta azt. Az utazó táskában egy alig
három hónapos csecsemő holtteste feküdt.
A pályaudvaron nagy riadalom támadt. A
leányt — akiről kiderült, hogy Feuerlicht
Sára 21 éves varrónő — rögtön letartóztat-
ták és bekisérték a pestvidéki törvényszék
fogházába.

A szerelmes leány története.

Feuerlicht Sára tekintélyes gyöngyösi
szülők gyermeke. Apja Feuerlicht Ignác
gyöngyösi kereskedő. Egy szép napon a
szülők rájöttek arra, hogy leányukat tulaj-
don testvérbátyja, Feuerlicht Adolf, egy ser-
dülő ifju elcsábította. A szülők megrémülve
hallgatták a borzalmas történetet s félve a

kisvárosi botránytól, kikergették házukból a
leányt, a csábító testvér pedig Amerikába
szökött. A kiűzött leány feljött a fővárosba
s ott varrásból tengette életét. Tavaj május-
ban egy leánygyermekét Olga névre keresztel-
ték. A csecsemőt Monorra adta ki dajka-
ságba egy Molnár Jánosné nevű asszonyhoz,
a kinek a havi tizenhat korona tartásdíjat
egy darabig pontosan fizette is. Később azon-
ban beköszöntött nála is a szegénység. Kö-
nyörgő leveleket irt Molnárnénak, hogy vár-
jon és legyen nyugalommal, de az nem
akart tovább hitelezni. A leány augusztus
14-én leutazott Monorra és személyesen is
megkérlette az asszonyt.

— *Édes Molnárné legyen irgalommal
— kérlete. Most nem fizethetek többet,
mint nyolc koronát. Tartsa magánál a
kicsikémét.*

— *Nem lehet, felelte ridegen az
asszony.*

Feuerlicht Sára leborult az asztalra
és sirt.

Miért sir a kisasszony? — mondotta
az asszony. Adja a gyermekét máshova
dajkaságba. Feuerlicht Sára megpróbálta
ezt is, de pénz nélkül nem akarta senki
sem elvállalni a gyermeket. A leány ekkor
a vasuti töltésen át kiment a kukoricásba
és zsebkendőjével hurkot csavarva, meg-
fojtotta gyermekét. Egy parasztasszony
meglátta ezt, jelentést tett a gyilkosságról
egy csendőrnek, aki a pályaudvaron le-
tartóztatta a gyilkos anyát.

A vizsgálat során a szerencsétlen fiatal
anya beismert mindent. Elmondotta, hogy
testvérbátyja bűnösebb s az gyáván kiszö-
kött Amerikába. A vizsgálóbíró adott ugyan
ki köröző levelet — a talmudista testvér
ellen, de azt idáig letartóztatni nem sikerült.

A leányt a hosszas vizsgálati fogság
nagyon megviselte. Valamikor szép arca
megfogyott s a fiatal leány úgy néz ki
ki börtönőre oldalán, mintha legalább negy-
ven éves lenne.

A tárgyalást Rónai Kamil táblabíró
vezeti. Először is az esküdteket sorsolták ki.
Ezután sorompó elé szólítják Feuerlicht
Sárát s felolvassák előtte az ügyészség
vádírátát, a mely gyilkosság büntetvével
vádolja őt.

— Bűnösnek érzi magát? — szól az
első kérdés, amit az elnök hozzá intéz.

— Nem vagyok bűnös, — feleli Feuer-
licht Sára siránkozó hangon.

— Mondja hát el, mint jutott ebbe a
bajba?

A vádlottnő ott kezdi, mint esett gon-
noslelkű bátyjának a hatalmába. Elmondta
ezután, hogy 1904. augusztus 13-án és 14-én
járt Monoron, ahol gyermeke dajkaságban
volt. Mikor a második napon is hiába kér-
lette Molnárnét, csak ekkor fogamzott meg
benne a bűnös gondolat.

— Elvette az isten az eszemet s én —
ugymond — bementem a kukoricásba s ott
megfojtottam a gyermeket.

— Mivel? Egy fejkendővel?

— Két zsebkendővel. Az egyikből

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy az eddigi
Krausz Henriett-féle Kossuth-utcai

NŐI KALAP DIVATÜZLETET

megvettük és azt LANDAU NŐVÉREK cég alatt fogjuk ezután vezetni.

E körülménynél fogva felhívjuk a n. é. hölgyközönség b. figyelmét
ujjonnan berendezett NŐI KALAP DIVATÜZLETÜNKRE, hol a közelgő
tavaszi idényre a legújabb párisi modellek, gyászkalapok és gyermekkalap-
okból a legnagyobb választék található.

Átalakításokat a legújabb divat szerint és legnagyobb pontossággal
eszközlünk. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyunk
mély tisztelettel

Landau nővérek
DEBRECEN.

Landau Nővérek, Kossuth-u. 17.

hurkot csináltam a nyakára s a másikkal betömtem a száját.

— Persze, a gyermek rögtön megfulladt?

— Igen s én betettem a bőrdnbe a holttestet. Aztán siettem a vasúthoz.

— Mit mondott ott a csendőröknek?

— Azt nem tudom, akkor már nem voltam észnél.

— Dehogya is. Maga tudni sem akart a gyerekről s ez azt mutatja, hogy igenis észnél volt.

— Megbántam én azóta, nagyságos uram, mindent. (Sirva fakad.)

— Késő. Akkor kellett volna így gondolkoznia.

A vádlottnő többször ismétli, hogy „elvette isten az eszét” s nem tudta, mit cselekszik.

Maga a vizsgálat alatt olyat is mondott, hogy azért se akarta, hogy éljen a gyermek, mert mindenki meg fogja vetni?

— Igen sokszor gondoltam arra, hogy megtudja egyszer a származása titkát s akkor ugysis ő maga sem tehet egyebet: öngyilkos lesz...

Ezzel véget ért a vádlottnő kihallgatása s a tanúk jöttek sorra.

NYILTTÉR. *)

Hubert Pezsgő

ALAPITTATOTT 1825.

Eladó házak.

Vargakert I. járás, a vasút mellett, nagy telekkel. Ára 4200 frt. — Bethlen-utcán szép nagy új ház. Ára 12000 forint. — Házhelyeknek is alkalmas 9 bold szántóföld a város alatt, van rajta nagy sertéshizlaló, görék, lakó épület, jó vízü kut, termő szőlő. Ára 9000 forint. — Szép nagy ház az Ispóty-utcán, jövedelmez 700 forintot, igen négy telek. Ára 9000 forint. Terheli 4500 frt. Bővebb felvilágosítás nyerhető a Nagy Lajos irodájában Csapó-u. 13. sz. 2173

Tánciskola megnyitás.

Van szerencsém az igen tisztelt szülők tudomására hozni — hogy

folyó hó 6-án az új táncanfolyamot megnyitom.

Beiratások naponta a tánciskolahelyiségben

Kivánatra külön colon. Külön boston cursus. Magán órák bármely időben.

Lakás és tánc terem Csapó utca 17. Telefon 459-462 2287

Tisztelettel:

Schaf János, okl. tánc tanító.

Biztos jó vállalathoz társat keresek.

Egy férfit esetleg özvegyet, kinek 16.000 korona befektetése után évi jövedelme 3000 koronától 5000 koronáig biztosíthatik. 2242 Cím a kiadóhivatalban.

1906 Farsangi idényre

ajánljuk a legdivatosabb bál kelmeinket, 120 cm. fehér és színes francia batisztokat. Selymek: Christalin, Rádium, Pongenette, Taft-Messaline, Lionnaise divatos bál színekben.

Egyes, beosztott, félig kész, himzett batiszt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb.

Selyem és csipke sálók, legyezők, bál keztyűk, fehér és színes áttört harisnyák nagy választékban, olcsó szabott árakhoz.

1971

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruháza
Debrecen, Rózsatér.

ELSŐ ALFÖLDI COGNAC-GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG és SZESZ FINOMÍTÓGYÁR KECSKEMÉTEN

Ajánlja:

***Gyóg.-cognac
*Alföldi-cognac

**Alföldi-cognac
***Alföldi-cognac

Jég-likőr

48-as likőr

Cace-Walke likőr, Legfinomabb jég-likőr, Cholera elleni likőr

Port-Arthur keserű és Baraok-különlegesség

Mindenütt kaphatók.

2046

Alkalmi ajándékok

1980 bámulatos olcsón

csakis

Pintér Gusztáv

Órák és ékszerésznél szereshetők be. Hol órák és ékszerek olcsóbban kaphatók és javítatnak jól állás mellett, mint bárhol. Főplac. 26. Főtrafik mellett.

Szőnyegház.

Smyrna szőnyegek,
Ebédő szőnyegek,
Szalon szőnyegek,
Futó szőnyegek,
Selyem függönyök,
Posztó függönyök,
Csipke függönyök,
Stores és benne femmes
Ágy és asztalterítők
Butor szüvetek
Butor piüssök

nagy választékban kaphatók jutányos árak mellett

Bosznay J. és Társa

szőnyegáruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5. sz.

Új faszénüzlet!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a külsővásártéren, a Berger-féle telepen (városi szeszraktár)

új

2198

faszenüzletet

nyitottam, ahol nagyban és kicsinyben, osomagoltan és szabadon kitűnő minőségű faszén kapható. Már 10 kilótól kezdve kapható szén pontosan hazaszállítva.

Telefon 465.

Tisztelettel:

Varga Károly,

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Üzletem teljes feloszlása miatt az összes raktáron levő árukészletet: díszművek, bőr- és acoélárúk, utazási cikkek, férfi divat stb. 2121

beszerzési áron alól

árusítom ki.

ezzen ritka kedvező alkalmat a m. t. vevői közönség figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel:

Borsos Kata
Debrecen, Városháza.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Plac-utca 12. sz. sz. alatt (Stencinger-házban)** a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

kesztyű, kötszer és orvosi műszer üzletet

nyitottam. Állandóan nagy raktárt tartok a legdivatosabb női, úri és gyermek kesztyűkből, nadrágtartókból sérvkötők, haskötők, hátegyenesítő (Gradehalter), irrigátorok, mindennemű kötszerek, orvosi műszerekből, valamint eredeti francia és amerikai gummi különlegességekből, mentőszekrényekből stb.

Midőn új vállalatomhoz a n. é. közönség szives pártfogását kérem, vagyok tisztelettel:

SCHÖN SÁNDOR.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnél tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

VASÁRNAP délután a II-odemeleti 11. sz. pá-
holyba levő nők közzül kik volnának hajlan-
dók megismerkedni 2 fiatal emberrel. Választ
e lap kiadóhivatalába „Szerencse” címen. 5221

Ajánlat.

JÁMBOR ZSIGMOND KÁRPITOS. Diványokat
madracokat, javításokat, megrendeléseket ju-
tányosan vállal. Csapó-u. 28. 5210

Tt BB utcai és udvari lakás kiadó májusra,
esetleg előbb is. Nyugati-u. 16, 18. sz. 5187

SZALLÓDA és vendéglőnek alkalmas ház for-
galmas helyen, melyben korlátlan italérés
van; 10 vendégszobát, tánctermet, nyári mu-
latóhelyiséget, tekepályát alakítok. 6—12 évre
bérbeadó. Boross Hatvan- és Pesti-utca sarok.
(Vásártéri vasútállomásnál.) 5162

A LEGJOBB ÓRAK legszilidbb éksze-
rek egyszerűtől a legdrágáb-
big, valamint órajavítások leg-
olcsóbban Kurian Gyula mű-
órásnál Debreczen, Piacz-utca
42. Vidéki megrendelést pon-
tosan eszközölk. Tanuló fel-
vétetik. 2002

Villamoscsengők, telefonok
villámhárítók berendezések
minden terjedelemben, ja-
vítását és évi gondozását
legjutányosabban és jótál-
lás mellett eszközli **Föld-
vári L.** debreceni első
Elektrotechnikai vállalata
Kossuth-utca 1. szám, (az
udvarban.) Villamos fel-
szerelések, zseb-lámpák-
kerékpár és alkatrészek raktára. Képes ár-
egyzék ingyen. Telefon szám 168. 2030

MEGNYILT az új butor raktár Hatvan-utcb 2.
szám alatt, Kaiser Salamon heti vagy havi
részletfizetésben, hol legszebb kivitelben kap-
hatók fa- és vasbutorok, vászon, kézműárak,
férfi, női és gyermekruhák, szőnyeg, ág- és
asztalterítők, férfi és női divatkelemék stb. leg-
előnyösebb havi vagy heti részletekben. Kész-
pénzvásárlásnál 15 százalékos engedmény.

ÜGYES főzőné alkalmasan ajánlkozik házakhoz.
Csonka-u. 10. 5163

KIADO uri lakás. Bethleu-u. 18. sz. új épület-
ben 5 szoba (két utcai, három udvari) 2 elő-
szoba, fürdőszoba, vízvezetékekkel, konyha, ka-
mara, pince s mellék helyiségek f. é. május
1-re kiadó. 5217

HATVAN-utcaán, a Zugó-utcaában 4. számú ház
7 szép szobával, konyhakkal, pince, fűskama-
rákkal, istálló kiadó. Értekezhetni Péterfia-u.
75. sz. 5219

SESTAKERTBEN a nagyerdei járásban 22.
számú nyaraló 3 szoba. mellék helyiségekkel
kiadó. Értekezhetni Egyháztér 15. sz. a., az
ügyvédi irodában. 5216

MOSÁS és vasalásra házakhoz ajánlkozom. Haj-
nal-u. 11. Özv. Hagymásiné. 5220

SAJÁT készítményű tojásos tarhonyát kereske-
dők részére legjutányosabban szállit az Oros-
házi kenyérsütőde. 5204

Kereslet.

JÓ családból való fiu kereskedésbe felvétetik.
Cím a kiadóban. 5113

KITŰNŐ bizonyítványokkal gazdasczonyi állást
keres özv. urinó. Cím a kiadóban. 5186

IRODAVEZETŐ, ki 5000 koronával rendelkezik
havonta 190—150 korona jövedelemben ré-
szesülhet.

TÁRS kerestetik 5—10 ezer koronával, egy
jól jövedelmező vállalatához. Havonta 150 ko-
rona biztosítatik. Az illető lehet uri nő is.
Levelek Nagy Iroda címen kiadóba. 5214

MÉRLEGKÉPES könyvelő, aki a magyar és
német levelezésben teljesen jártas, azonnali
belépésre kerestetik. Cím a kiadóban. 5222

Eladás.

70—80 MÉTERMÁZSA burgondi répa eladó a
postakertben. Értekezhetni felőlle Arany János-
utca 8. sz. a., az udvarban hátul. 5143

SERTÉSHIZLALOMBAN száz waggon sertés-
trágya van eladó. Saját vasutamon bárhová
elszállítható. Van ezenkívül két nagy és egé-
szen új sertésszállító kocsis is eladó. Tudako-
zódhatni Lamprecht Frigyesnél. 5174

KÉT hordó savanyított káposzta eladó. Nyil-u.
26. sz. alatt. 5182

12 HEKTÓ ujlétei bor eladó Homok-u. 137. 5218

SZÉCHENYI-kert 38. sz. 2562 négyszögöl gyü-
ölcsös kert rajta lévő télen-nyáron lakható
uri lakással, elköltözés végett eladó. Ugyanott
egy használt famangorló jutányosan eladó. 5215

Hirdetések jutányos áron
felvétetik a
„DEBRECENI UJSÁG” részére a kiadó-
hivatalban, Lamprecht-ház, Piacz-u. 42

Tavaszi idényre

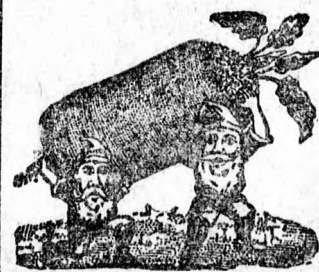
Costüm és ruha Szövetek
BLUZ KELMÉK

a legujabbak nagy
választékban

KONFSEK KORNÉL

női és férfi divat áruházában

Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

Lucerna

Lóhere, Répamagvak
Tengeri, Paprika,
Köles, Bükköny és
minden más

vető-
magvak
kaphatók

Deutsch Albert és Fia
magkereskedésében. 2209

Quedlinburgi és hazai termésű

Takarmány Répamagvak

Plombozott arankamentes

Lucerna és Lóhere

Bükköny, Csibehur, Muhar, Óriástökmag, Ta-
karmány- és Pázsitfű magvak, cukorcikrok.

Konyhakerti és virágmagvak

legolcsóbban — nagyban és kicsinyben

KONTSEK GÉZA

magkereskedésében

2151

Főüzlet: Kossuth-u. — Fióküllet: Csapó-u.

Haza érkeztem

Láttam a külföldi divatot és a mi szépet és divatos kelmet találtam, azt mind megvásároltam, amiért is csak

egyedül Nálam

lehet szép és divatos női ruhaszöveteket és bluz selymeket jutányosan vásárolni.

Ujdonságok naponta érkeznek.

Lówy F. Piac-utca 24. Kékre festett kirakat.

VIGYÁZZ!